

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

OFISI YA MAKAMU WA RAIS

**MAELEZO YA WAZIRI WA NCHI OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO
NA MAZINGIRA),**

MHESHIMIWA JANUARY YUSUF MAKAMBA (MB.),

**AKIWASILISHA BUNGENI, AZIMIO LA BUNGE LA KURIDHIA
MAKUBALIANO YA PARIS CHINI YA MKATABA WA UMOJA WA MATAIFA
KUHUSU MKATABA WA MABADILIKO YA TABIANCHI**

**(THE PARIS AGREEMENT UNDER THE UN FRAMEWORK CONVENTION ON
CLIMATE CHANGE)**

DODOMA

MACHI, 2018

Mheshimiwa Spika, Mkutano wa Kimataifa kuhusu Binadamu na Mazingira ulifanyika huko Stockholm, Sweden tarehe 5-16 Juni 1972. Mkutano huo ulisisitiza kuwa maendeleo ya kiuchumi ni lazima yaende sambamba na suala la hifadhi ya Mazingira. Aidha, mwanzoni mwa miaka ya themanini wanasayansi walianza kutoa taarifa kwamba joto la dunia lilianza kuongezeka kuanzia kipindi cha mapinduzi ya viwanda. Kufuatia angalizo hilo, mwaka 1988, Shirika la Umoja wa Mataifa la Mazingira (UNEP) kwa kushirikiana na Shirika la Hali ya Hewa Duniani (WMO) walipitisha uamuzi wa kuunda Jopo la Kimataifa kuhusu Mabadiliko ya Tabianchi (*Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC*). Lengo la Jopo hilo lilikuwa kujadili matokeo ya uchunguzi wa kisayansi kuhusu sababu za ongezeko la joto duniani ambalo lilionekana kusababisha mabadiliko ya tabianchi. Taarifa ya kwanza ya Jopo ilitolewa mwaka 1990 na kuwasilishwa mbele ya Mkutano wa Umoja wa Mataifa (UN General Assembly). Baada ya kujadili taarifa hiyo Mkutano wa Umoja wa Mataifa uliunda Kamati ya Majadiliano ya Kimataifa (*Intergovernmental Negotiating Committee - INC*) ambayo ilianzisha majadiliano ya kuunda Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi. Tarehe 5 Mei 1992 Mkataba wa Umoja wa Mataifa wa Mabadiliko ya Tabianchi ulipitishwa huko Rio de Janeiro, Brazil wakati wa Mkutano wa Dunia kuhusu mazingira na maendeleo.

Mheshimiwa Spika, Tanzania iliridhia Mkataba wa Umoja wa Mataifa wa Mabadiliko ya Tabianchi mwaka 1996 na Itifaki yake ya Kyoto mwaka 2002. Lengo la Mkataba huu ni kuzuia ongezeko la gesijoto na athari zitokanazo na mabadiliko ya tabianchi kwenye mifumo ya ikolojia ya dunia ili kuhakikisha maendeleo endelevu duniani. Mabadiliko ya tabianchi ni mabadiliko katika mifumo ya hali ya hewa yanayosababishwa na ongezeko la joto la dunia. Sababu za kuongezeka kwa gesijoto ni kutokana na matumizi makubwa ya nishati chafuzi kwa shughuli za maendeleo zilizofanyika katika nchi zilizoendelea kwa zaidi ya miaka 150 iliyopita. Athari zitokanazo na mabadiliko hayo ni pamoja na ukame, mafuriko, kuenea kwa magonjwa ya kuambukiza, kumezwa kwa visiwa vidogo kwenye bahari kutokana na kuongezeka kwa ujazo wa maji ya bahari, kuyeyuka kwa barafu katika vilele vya milima mirefu kama vile Mlima Kilimanjaro, uharibifu wa madaraja, reli, barabara na makazi kutokana na mafuriko na kuongezeka kwa vimbunga. Majanga haya huathiri zaidi nchi maskini kutokana na uwezo wake mdogo wa kuhimili.

Mheshimiwa Spika, Kwa kutambua changamoto ya mabadiliko ya tabianchi na umuhimu wa kila mtanzania kuishi katika mazingira bora na salama, Tanzania ni miongoni mwa nchi zilizoko mstari wa mbele katika uhifadhi wa mazingira na imetenga zaidi ya asilimia 30 ya ardhi kwa ajili ya uhifadhi. Hivyo, kuridhia Makubaliano haya kutasaidia utekelezaji wa Mkakati wa Taifa wa Mabadiliko ya Tabianchi. Tanzania imekuwa ikishirikiana na nchi nyingine katika utekelezaji wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi tangu ulipopitishwa. Katika ushirikiano huo Tanzania imenufaika na miradi yenye thamani ya zaidi ya Dola za Marekani milioni 300 ambayo imesaidia yafuatayo: - ununuzi wa vifaa vya utabiri wa hali ya hewa vyenye thamani ya zaidi ya sh. 150 milioni. na vitendea kazi vya Ofisi; kujenga uwezo wa wataalam ambapo watanzania zaidi ya 200 wamefadhiliwa kusomea masuala ya mabadiliko ya tabianchi katika ngazi ya shahada ya uzamili na zaidi ya 50 shahada ya uzamifu; kuongeza ushiriki na ushawishi katika agenda na mikakati ya jumuiya ya kimataifa kuhusu suala la mabadiliko ya tabianchi; Kuanzisha Kituo cha Mafunzo ya Mabadiliko ya Tabianchi (*Centre for Climate Change Studies*) katika Chuo Kikuu cha Dar es Salaam; mradi wa kusambaza maji kutoka Ziwa Victoria hadi Mkoa wa Simiyu.

Mheshimiwa Spika, manufaa mengine yaliyotokana na uanachama wa Tanzania kwenye Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi ni utekelezaji wa Mradi wa Kuhimili Mabadiliko ya Tabianchi Katika Maeneo ya Pwani ya Tanzania Bara na Zanzibar ambao umejenga ukuta wa fukwe katika maeneo ya Barabara ya Obama - *Ocean Road* (920m) na Kigamboni (Chuo cha Kumbukumbu cha Mwalimu Nyerere – 480m); ujenzi wa mitaro ya maji ya mvua ili kupunguza mafuriko maeneo ya Bungoni (475m), kata ya Buguruni (Wilaya ya Ilala) na Miburani – Mtoni (550m) (Wilaya ya Temeke); Mradi wa kuongeza uhimili ambao uliwezesha upatikanaji wa maji katika Wilaya za Igunga mkoani Tabora katika Vijiji vya Nanga, Igumbi, Majengo na Itunduru, Nyasa mkoani Ruvuma kijiji cha Ng'ombo, Misenyi mkoani Kagera katika vijiji vya Byeju, Mbale, Kanyigo, Kashasha, Bukwali na Kitobo na Wilaya ya Kaskazini A kijiji cha Nungwi; Mradi wa Vijiji vya Mfano (*Eco-villages Project*) ambao umewezesha upatikanaji wa nishati na kuandaa mipango ya matumizi ya ardhi katika vijiji vya Chololo - Dodoma; Luguru - Morogoro; na Zanzibar.

Mradi wa kurejeleza ardhi iliyoharibika na kuongeza usalama wa chakula katika maeneo kame ya nyanda za kati (*Reversing land degradation trends and increasing food security in degraded ecosystems of semi-arid areas of central Tanzania*). Mradi unalenga kurejesha mifumo ya ikolojia ya kilimo iliyoharibika ili kuongeza uzalishaji wa chakula katika maeneo kame na pwani ya nchi. Mradi unatekelezwa katika Kata ya Haubi (Halmashauri ya Kondoa); Kata ya Sigili (Halmashauri ya Nzega); Kata ya Mpambala (Halmashauri ya Mkalama); Kata ya Sukuma (Halmashauri ya Magu); na Kata ya Micheweni na Kiuyu Maziwa Ngombe, katika wilaya ya Micheweni, Kaskazini Pemba.

Mheshimiwa Spika, Mradi wa Kuhimili Mabadiliko ya Tabianchi katika maeneo ya Vijijini kupitia Mfumo Ikolojia (*Ecosystem-Based Adaptation for Rural Resilience in Tanzania*). Lengo la mradi ni kuziongezea jamii za vijijini uwezo wa kuhimili mabadiliko ya tabianchi kwa kuimarisha uhimilivu wa mfumo-ikolojia na kupata njia mbadala za kujenga ustawi wa jamii. Mradi huu utatekelezwa katika Halmashauri tano (5) ambazo ni: - Kishapu (Shinyanga), Mpwapwa (Dodoma), Mvomero (Morogoro), Simanjoro (Manyara) na Kaskazini Unguja, Shehia A (Unguja).

Vilevile chini ya Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi kimeanzishwa Kituo cha Kitaifa cha Ufuatiliaji na Upimaji wa Hewa Ukaa (*National Carbon Monitoring Centre- NCMC*) kilichopo Chuo Kikuu cha Kilimo cha Sokoine (SUA). Kwa ujumla miradi chini ya Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi imetekelezwa katika pande zote za Muungano.

Mheshimiwa Spika, pamoja na faida hizo, utekelezaji wa Mkataba huu na Itifaki yake umekumbwa na changamoto kadhaa zikiwemo: kutoshirikisha nchi zote katika upunguzaji wa gesijoto hivyo kusababisha upunguzaji wake kuwa mdogo na kuongezeka kwa gharama za kukabiliana na majanga ya athari za mabadiliko ya tabianchi hasa kwa nchi maskini. Katika kukabiliana na changamoto hizo, Mkutano wa 21 wa Nchi Wanachama wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi uliofanyika Paris, Ufaransa, Desemba, 2015 ulipitisha Makubaliano ya Paris. Makubaliano ya Paris yana malengo makuu yafuatayo: - kuongeza ushirikishwaji wa nchi zote duniani katika juhudi za kuhakikisha joto la Dunia haliongezeki zaidi ya 2°C kabla ya mwisho wa karne hii na

kuhakikisha kuwa ongezeko ya gesijoto linabaki chini ya 1.5°C ikilinganishwa na kabla ya maendeleo ya viwanda; kuongeza uwezo wa nchi kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi na kuchochea upunguzaji wa gesijoto usioathiri maendeleo na uhakika wa chakula kwa nchi husika; kuongeza upatikanaji wa fedha na teknolojia kwa ajili ya kusaidia maendeleo himilivu.

Mheshimiwa Spika, Tanzania ni miongoni mwa nchi zinazoathirika na mabadiliko ya tabianchi katika sekta zote. Hivyo, kuridhia Makubaliano ya Paris kutasaidia kuongeza uwezo wa kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi, kupata teknolojia safi (*clean technology*) ambazo zitasaidia katika mikakati ya serikali ya kujenga uchumi endelevu wa viwanda na wenye kustahimili mabadiliko ya tabianchi; kuongeza uzalishaji na upatikanaji wa chakula; kutunza misitu ambayo iko hatarini kutoweka; kuandaa na kutekeleza mikakati na mipango ambayo itasaidia kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi katika sekta za afya, kilimo, maji na sekta nyingine zinazoathirika na mabadiliko ya tabianchi. Aidha, Tanzania itapata fedha za kutekeleza programu na miradi kupitia Mifuko kama vile Mfuko wa Mabadiliko ya Tabianchi na Taasisi za Kimataifa kama vile umoja wa nchi za African Caribbean and Pacific (ACP).

Mheshimiwa Spika, utekelezaji wa Makubaliano ya Paris utazingatia misingi ya usawa, uwezo na historia ya nchi na hali ya uchumi wake. Aidha, chini ya Makubaliano hayo, Tanzania haitabanwa au kulazimishwa kupunguza uzalishaji wa gesijoto bali itashiriki katika juhudi hizo kwa hiari bila kushurutishwa. Hata kama Tanzania ingekuwa inabanwa kisheria kupunguza uzalishaji wa gesijoto badoina ziada ya uwezo wa kunyonya gesijoto kupitia misitu yake. Kwa sasa Tanzania inazalisha kiasi cha tani za hewa ya kaboni 0.2 pekee kwa mwaka wakati ina misitu takribani hekari 48 milioni ambayo inauwezo wa kunyonya kiasi cha tani 9 za hewa ya kaboni. Aidha, ardhi ya Tanzania ina eneo la takriban asimilia 30 ambalo limehifadhiwa kisheria na linaendelea kunyonya gesijoto zinazozalishwa duniani bila mipaka. Hata hivyo, utekelezaji wa Makubaliano ya Paris ni wa hiari, hakuna sheria za kuzibana nchi wanachama na Makubaliano haya yanaruhusu nchi kujitoa.

Mheshimiwa Spika, Kwa nchi kuwa Mwanachama wa Makubaliano ya Paris, Ibara ya 20 inaelekeza nchi husika kuridhia Makubaliano haya kama ilivyo kwa mikataba mingine ya kimataifa. Hadi kufikia tarehe 21 Aprili, 2016 (Kipindi maalum kichowekwa kwa nchi kusaini), jumla ya nchi 182 zilikuwa zimesainiikiwemo Tanzania. Aidha, kufikia tarehe 28 Machi, 2018 jumla ya nchi 175 zilikuwa zimeridhia. Baada ya kufikia akidi inayohitajika (55), Makubaliano ya Paris yameingia katika hatua ya utekelezaji kabla ya muda uliopangwa ambao ni mwaka 2020. Kimsingi, utekelezaji wake umeanza tangu tarehe 4 Novemba, 2016. Hivyo, kuna umuhimu wa Tanzania kuridhia ili iungane na nchi nyingine katika utekelezaji na kuendelea kunufaika na fursa zilizopo. Kwa upande wa Bara la Afrika, hadi kufikia tarehe 26 Machi 2018, nchi 45 zilikuwa zimeridhia.

Mheshimiwa Spika, vipengele muhimu vya Makubaliano ya Paris ni kama ifuatavyo: -

Moja, Ibara ya 2: Lengo la Makubaliano. Lengo ni kushirikisha nchi zote wanachama katika juhudi za kushughulikia mabadiliko ya tabianchi hasa upunguzaji wa gesijoto na kusaidia nchi zinazoendelea kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi, kuongeza upatikanaji wa chakula na kuchochea maendeleo endelevu. Utekelezaji utazingatia misingi ya usawa, uwezo na hali ya uchumi wa nchi husika.

Mbili, Ibara ya 3: Wajibu wa nchi katika kutekeleza Makubaliano ya Paris. Nchi itatakiwa kuandaa na kuwasilisha taarifa kuhusu juhudi zake katika kufikia malengo ya Makubaliano ya Paris kama yalivyoainishwa katika Ibara ya 4, 7, 9, 10, 11 na 13. Nchi zilizoendelea zitawajibika kuchangia fedha za kusaidia Nchi zinazoendelea kutekeleza programu na miradi ya kuhimili athari za mabadiliko haya na miradi ya upunguzaji gesijoto.

Tatu, Ibara ya 4: Muda wa kufikia kiwango cha juu cha upunguzaji gesijoto. Nchi zinatakiwa kupunguza gesijoto kwa lengo la kufikia kiwango cha juu cha upunguzaji kwa kuzingatia misingi ya usawa na maendeleo endelevu na kuondoa umasikini. Makubaliano yanabainisha kuwa nchi zinazoendelea zitahitaji muda mrefu zaidi kufikia kiwango cha juu cha kupunguza gesijoto.

Nne, Ibara ya 5: Sekta ya misitu. Kila nchi mwanachama inahimizwa kutunza misitu inayonyonya gesijoto. Juhudi hizi zikizingatiwa zitachangia kuongezeka kwa motisha na kasi ya kutunza misitu ambayo huchangia upatikanaji wa mvua na kuhifadhi vyanzo vya maji nchini.

Tano, Ibara ya 6: Ushirikiano wa Hiari katika utekelezaji. Nchi zitashirikiana kwa hiari katika utekelezaji wa mikakati ya kupunguza gesijoto na kuhimili mabadiliko ya tabianchi na kuchochea maendeleo endelevu na hifadhi ya mazingira. Mfumo wa kusimamia upunguzaji wa gesijoto umeanzishwa ili kutoa motisha na kuchochea ushiriki wa taasisi za umma na sekta binafsi katika upunguzaji wa gesijoto na kuchochea maendeleo endelevu.

Sita, Ibara ya 7: Kuhimili mabadiliko ya tabianchi. Kila nchi mwanachama inawajibika kuandaa na kutekeleza mipango ya kuhimili mabadiliko ya tabianchi. Kuimarisha uwezo wa kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi utasaidia kupunguza athari za ukame, mafuriko, na kudhibiti kuenea kwa magonjwa ya kuambukiza.

Saba, Ibara ya 9: Upatikanaji wa fedha za utekelezaji. Makubaliano ya Paris yanatoa haki kwa Nchi zinazoendelea ambazo ni Mwanachama kupata fedha za kushughulikia changamoto za kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi kupitia ufadhili wa Mifuko ya Mabadiliko ya Tabianchi na wadau wengine. Nchi zilizoendelea zitatakiwa kutoa taarifa kila baada ya miaka miwili kuhusu kiwango cha fedha walizotoa au wanatarajia kutoa kama msaada kwa nchi ambazo ziko hatarini kuathirika na mabadiliko ya tabianchi.

Nane, Ibara ya 10: Teknolojia. Ibara imeweka mfumo wa Nchi Zinazoendelea kupata teknolojia za kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi.

Tisa, Ibara ya 11: Kujengewa uwezo. Nchi Zinazoendelea zina haki ya kujengewa uwezo na uelewa katika kushughulikia mabadiliko ya tabianchi. Hali ambayo itaongeza uelewa kwa jamii kuhusu hatua za kuchukua ili kupunguza athari za mabadiliko haya katika maeneo yao.

Kumi, Ibara ya 13: Uwazi katika utekelezaji. Ibara inazitaka nchi wanachama kuwa na mfumo wa uwazi wa kupeana taarifa kuhusu utekelezaji wa Makubaliano ili kuhakikisha malengo yake yanafikiwa. Mfumo huu utatambua uwezo mdogo wa nchi maskini na utatekelezwa kwa hiari bila kuingilia uhuru wa nchi husika.

Kumi na Moja, Ibara ya 20: Utaratibu wa uridhiaji. Kila nchi itaridhia kulingana na utaratibu wake. Pale ambapo jumuiya yoyote ambayo Tanzania ni mwanachama itaamua kujiunga na Makubaliano haya, utaratibu wa mgawanyo wa majukumu ya utekelezaji utaridhiwa baina ya Tanzania na jumuiya husika.

Kumi na Mbili, Ibara ya 28: Uhuru wa kujitoa. Nchi ina uhuru wa kujitoa baada ya kupita miaka mitatu ya kuwa mwanachama. Aidha, Nchi ikijitoka kwenye Mkataba mama (Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi) itahesabika imejitoka pia kwenye Makubaliano haya.

Mheshimiwa Spika, Kwa kuwa Tanzania inaingia kwenye uchumi wa viwanda, Makubaliano ya Paris yatasaidia kuchochea matumizi ya gesi asilia; upatikanaji wa teknolojia safi; kufunza watalaam wetu, na kuendelea kuwa na vyanzo vya nishati endelevu ili kukabiliana na uchafuzi wa mazingira. Aidha, Makubaliano ya Paris yataongeza ushirikiano, upatikanaji wa fedha, kuchochea biashara ya hewa ukaa na upashanaji taarifa.

Mheshimiwa Spika,Kwa Tanzania utaratibu wa kuridhia utazingatia Ibara ya 63 (3) (e) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977 ambayo inalipa madaraka Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, kujadili na kuridhia Mikataba yote inayohusu Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na ambayo kwa masharti yake inahitaji kuridhiwa. Hati ya kuridhia itawasilishwa kwa Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa ambaye ana jukumu la kupokea na kuhifadhi Hati hizo.

Mheshimiwa Spika;baada ya maelezo haya, sasa naomba kuwasilisha Azimio la Bunge la kuridhia kama ifuatavyo: -

KWA KUWA, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni miongoni mwa Nchi Wanachama wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi wa mwaka 1992 na Itifaki yake ya Kyoto ya mwaka 1997;

NA KWA KUWA, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania iliridhia Mkataba mwaka 1996 na Itifaki yake mwaka 2002;

NA KWA KUWA, Lengo kuu la Mkataba huu na Itifaki yake ni kuzuia ongezeko la gesijoto, na athari zitokanazo na mabadiliko ya tabianchi kwenye mifumo ya ikolojia ya Dunia ili kuhakikisha maendeleo endelevu diniani;

NA KWA KUWA, mabadiliko ya tabianchi yanasababisha athari nyingi ikiwa ni pamoja na ukame, mafuriko, kuenea kwa magonjwa ya kuambukiza, kumezwa kwa visiwa vidogo kwenye bahari kutokana na kuongezeka ujazo wa maji ya bahari, kuyeyuka kwa barafu katika vilele vya milima mirefu kama vile Mlima Kilimanjaro na uharibifu wa miundombinu ya barabara, reli na makazi kutokana na mafuriko na kuongezeka kwa vimbunga;

NA KWA KUWA, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni miongoni mwa Nchi zinazoathirika na matokeo hasi ya mabadiliko ya tabianchi;

NA KWA KUWA, tangu Mkataba huu na Itifaki yake uridhiwe na Nchi Wanachama kuanza kutekelezwa mwaka 1996 na 2002, kumejitokeza changamoto katika utekelezaji ikiwa ni pamoja na: Nchi Zilizoendelea kuogopa kupoteza nguvu za kiuchumi kwa sababu utekelezaji wa Mkataba huu utaathiri uzalishaji viwandani kwa kupunguza matumizi ya nishati chafu; ushindani wa kiuchumi baina ya Nchi Zinazoendelea na zile zenye uchumi unaokua haraka unasababisha kuongezeka kwa viwanda vinavyochafua mazingira; na kutoshirikisha nchi zote katika upunguzaji wa

gesijoto kunasababisha upunguzaji wake kuwa mdogo na kuongezeka kwa gharama za kukabiliana na majanga ya mabadiliko ya tabianchi hasa kwa Nchi Zinazoendelea;

NA KWA KUWA, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania inatambua changamoto hizo na umuhimu wa kila Mtanzania kuishi katika mazingira bora na salama;

NA KWA KUWA, katika Mkutano wa 21 wa Nchi Wanachama wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi uliofanyika Paris –Ufaransa Desemba, 2015, Nchi Wanachama wa Mkataba walipitisha Makubaliano ya Paris kwa lengo la kuboresha utekelezaji wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi;

NA KWA KUWA, Makubaliano ya Paris yanalenga kuboresha utekelezaji wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi wa mwaka 1992 kwa kufanya yafuatayo: - kutunza misitu inayonyonya joto; kuandaa na kutekeleza Mipango ya Kuhimili Mabadiliko ya Tabianchi; kuwa na mifumo ya upatikanaji wa fedha na teknolojia safi kwa Nchi Zinazoendelea kwa ajili ya kukabiliana na changamoto ya Tabianchi; na kuweka utaratibu wa kuzijengea uwezo Nchi zinazoendelea katika kukabiliana na changamoto za mabadiliko ya Tabianchi;

NA KWA KUWA, Makubaliano haya yalitiwa saini na Nchi Wanachama ikiwemo Jamhuri ya Muungano wa Tanzania tarehe 22 Aprili, 2016 huko New York - Marekani;

NA KWA KUWA, Makubaliano haya yatawezesha Nchi Wanachama kuchukua hatua madhubuti katika kuboresha utekelezaji wa Mkataba ikiwa ni pamoja na kuongeza ushirikishwaji wa nchi zote duniani katika juhudi za kuhakikisha joto Dunia haliongezeki zaidi ya 2°C kabla ya mwisho ya karne hii, kuongeza uwezo wa nchi kuhimili mabadiliko, athari za mabadiliko ya tabianchi na kuchochea upunguzaji wa gesijoto usioathiri maendeleo na uhakika wa chakula kwa nchi husika, kuongeza upatikanaji wa fedha na teknolojia kwa ajili ya kusaidia maendeleo himilivu;

NA KWA KUWA, ni muhimu nchi yetu iridhie Makubaliano hayo, ili kuwezesha utekelezaji wake wenye lengo la kupambana na changamoto zinazojitokeza katika

utekelezaji wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi wa mwaka 1992, na kuendelea kunufaika na ushirikiano wa Kikanda na Kimataifa katika kukabiliana na changamoto za mabadiliko ya tabianchi;

NA KWA KUWA, hatua hii itasaidia kuongeza uwezo wa kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi, kupata teknolojia safi (*clean technology*) ambazo zitasaidia katika mikakati ya Serikali ya kujenga uchumi endelevu wa viwanda na wenye kustahimili mabadiliko ya tabianchi;

NA KWA KUWA, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kuweka saina Makubaliano hayo na hatimaye kuyatekeleza itanufaika na mambo yafuatayo: -

- a) kuwa miongoni mwa nchi zilizoko mstari wa mbele katika kupambana na tatizo la mabadiliko ya tabianchi ili kunusuru uchumi wa nchi yetu;
- b) kuimarika kwa ushirikiano baina ya Nchi yetu na Jumuiya ya Kimataifa katika kusimamia na kutekeleza masuala yanayohusu mabadiliko ya tabianchi;
- c) kuongeza upatikanaji wa fursa zilizopo za miradi na teknolojia safi itakayoweza matumizi ya gesi asilia majumbani na viwandani ili kuchochea maendeleo ya viwanda kwa kutumia nishati yenye bei nafuu;
- d) kuimarisha hali ya uchumi wa nchi na kujenga uchumi endelevu wa viwanda wenye kustahimili mabadiliko ya tabianchi;
- e) kuimarika kwa mipango ya Taifa ya kuhimili athari za mabadiliko ya tabianchi ili kupunguza majanga yatokanayo na athari hizo;

NA KWA KUWA, utekelezaji wa Makubaliano hayo ni wa hiari na nchi ina uhuru wa kujitoa;

NA KWA KUWA, Baraza la Mawaziri katika Kikao chake Na. 4/2017 -18 lilikubali Makubaliano ya Paris kuhusu Kuboresha Utekelezaji wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi yaridhiwe na Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;

HIVYO BASI, kwa kuzingatia manufaa yatokanayo na Mkataba huu na Itifaki yake kwa Tanzania na pia umuhimu na manufaa ya Makubaliano hayo, Bunge hili katika Mkutano wa Kumi na Moja na kwa mujibu wa Ibara ya 63(3)(e) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977, linaazimia kuridhia Makubaliano ya Paris kuhusu kuboresha utekelezaji wa Mkataba wa Mabadiliko ya Tabianchi yaani **THE PARIS AGREEMENT UNDER THE UN FRAMEWORK CONVENTION ON CLIMATE CHANGE**.

Mheshimiwa Spika; naomba kuwasilisha na kutoa hoja.